

Joan Lluís Pérez Francesch
DIRECTOR

Alfredo Ramírez Nárdiz
COORDINADOR

Civisme, transparència i participació local

**Reflexions arran del procés participatiu
per tal d'elaborar una ordenança de
civisme a Vilassar de Mar**

JIB
BOSCH EDITOR

Entre el 2023 i el 2024, i en el marc d'un projecte de recerca finançat per la Generalitat de Catalunya, un grup de professors de la Universitat Autònoma de Barcelona, en col·laboració amb els tècnics i les autoritats municipals, va organitzar uns jurats ciutadans a la localitat de Vilassar de Mar (Maresme, Barcelona). Aquests jurats van tenir per objecte elaborar participativament un projecte d'*Ordenança de Civisme i Convivència* que servís com a instrument útil per al foment del civisme, la tolerància i la bona vida comunitària. Després de diverses reunions de treball mantingudes entre els veïns, els professors i els tècnics, i sempre des del respecte estricte a la voluntat popular manifestada pels veïns, es va aconseguir redactar un text articulat que va ser lliurat a l'Ajuntament per a la seva posterior tramitació com a norma municipal. En aquest llibre s'exposa l'experiència participativa de Vilassar de Mar i es reflexiona sobre la participació, la transparència i el civisme a l'àmbit local.

JOAN LLUÍS PÉREZ FRANCESCH

DIRECTOR

ALFREDO RAMÍREZ NÁRDIZ

COORDINADOR

CIVISME, TRANSPARÈNCIA I PARTICIPACIÓ LOCAL

Reflexions arran del procés
participatiu per tal d'elaborar
una ordenança de civisme
a Vilassar de Mar

Barcelona
2024

BOSCH EDITOR

© MAIG 2024 JOAN LLUÍS PÉREZ FRANCESCH (Director)
ALFREDO RAMÍREZ NÁRDIZ (Coordinador)

© MAIG 2024

Librería Bosch, S.L.

<http://www.jmboscheditor.com>

<http://www.libreriabosch.com>

E-mail: editorial@jmboscheditor.com

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només es pot fer amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 45).

ISBN paper: 978-84-10044-60-9

ISBN digital: 978-84-10044-61-6

D.L.: B 9744-2024

Disseny portada i maquetació: CRISTINA PAYÁ +34 672 661 611

Printed in Spain – Impres a Espanya

ÍNDEX

PRESENTACIÓ.....	13
Joan Lluís Pérez Francesch. Universitat Autònoma de Barcelona	
PRÒLEG	
L'ORDENANÇA DE CIVISME I CONVIVÈNCIA DE VILASSAR DE MAR	17
Laura Martínez Portell. Alcaldessa de Vilassar de Mar	
PREÀMBUL	
CREACIÓ D'UNA ORDENANÇA DE CIVISME A PARTIR D'UN JURAT CIUTADÀ.....	21
Estel Batayé Dorda. Tècnica de Participació Ciutadana de Vilassar de Mar	
CAPÍTOL PRIMER	
REFLEXIONS SOBRE EL CIVISME I ELS VALORS, A PROPÒSIT DEL PROCÉS PARTICIPATIU CELEBRAT A VILASSAR DE MAR PER TAL DE REDACTAR UNA ORDENANÇA DE CIVISME I CONVIVÈNCIA	25
Joan Lluís Pérez Francesch. Universitat Autònoma de Barcelona	
I. El procés participatiu mitjançant jurats ciutadans.....	27
II. El valor generador de convivència de les regles cíviques	30
1. La regulació jurídica del civisme per Ordenança municipal.	34
2. Civisme, convivència i espai públic.....	35
3. L'incivisme dels poders públics.....	38
4. L'horitzó de l'amistat cívica.....	41
III. Conductes incíviques al fil de la discussió de l'ordenança de civisme i convivència de Vilassar de Mar	43

1.	Mesures de foment del civisme	44
2.	Mesures d'avaluació i propostes de millora del civisme ...	45
3.	Infraccions i sancions	45
IV.	Reflexions finals	46
	Bibliografia	47

CAPÍTOL SEGON

LA TRANSPARÈNCIA LOCAL I LA SOLUCIÓ DE LA TECNOLOGIA 51 **Manuel Sánchez de Diego.** Universidad Complutense de Madrid

I.	El punt de partida.....	53
1.	Sobre les persones i els drets.....	53
2.	Sobre les entitats locals.....	55
3.	Sobre la tecnologia	58
II.	Transparència local	61
1.	Normativa d'ens locals.....	61
2.	La posada en marxa.....	63
3.	Informació i relació	65
III.	Cooperació i integració de continguts.....	67
1.	El ciutadà sempre en té la raó	67
2.	Una administració al servei de ciutadà. La referència a Galícia.....	69
3.	Gestió documental i Intel·ligència Artificial	71
IV.	Reflexions cap al futur.....	72
	Bibliografia	74

CAPÍTOL TERCER

CIVISME I PARTICIPACIÓ CIUTADANA MITJANÇANT LES XARXES SOCIALS A L'ÀMBIT LOCAL..... 79 **Josep Cañabate Pérez.** Universitat Autònoma de Barcelona

I.	Introducció: tecnologies de la informació i canvi de paradigma social	81
----	---	----

II.	Valors i civisme als entorns digitals	83
1.	L'incivisme virtual: anonimat i identitat digital a les xarxes socials	84
2.	El valors al món digital: l'eina més potent contra els riscos i amenaces	86
3.	La integració entre la ciutat real i el món virtual	88
4.	L'educació i la pedagogia: les millors estratègies per aconseguir el civisme	89
III.	Les xarxes socials com a mecanismes d'impacte en la participació ciutadana	92
1.	Les xarxes socials i les campanyes de sensibilització cívica	94
2.	La participació ciutadana al ciberespai	97
3.	Les aplicacions per comunicar actes incívics: la col·laboració ciutadana per crear entorns cívics	100
IV.	Conclusions	102
	Bibliografia	104

CAPÍTOL QUART

	ELS JURATS CIUTADANS COM INSTRUMENT PER A LA REDACCIÓ D'UNA ORDENANÇA DE CIVISME A VILASSAR DE MAR	107
	Alfredo Ramírez Nardiz. Universitat Autònoma de Barcelona	
I.	Introducció	109
II.	Els jurats ciutadans: definició i regulació	111
III.	L'experiència de Vilassar de Mar en la redacció d'una ordenança de civisme mitjançant jurats ciutadans	117
1.	Desenvolupament dels jurats ciutadans de Vilassar de Mar	117
2.	Valoració dels jurats ciutadans de Vilassar de Mar	121
IV.	Conclusions	127
	Bibliografia	129

CAPÍTOL CINQUÈ
AJUNTAMENTS DE CRISTALL. TRANSPARÈNCIA I BON GOVERN. 131

Damià del Clot i Trias. Universitat Autònoma de Barcelona

I.	Introducció	133
II.	Marc normatiu sobre transparència i bon govern.....	135
III.	La nova relació ajuntament-ciutadania	138
1.	Eines d'aprofundiment de la qualitat democràtica	140
1.1.	Portals de transparència.....	140
1.2.	Retribucions, dedicació i declaració de béns dels càrrecs electes	141
1.3.	Pressupost consultable	142
1.4.	Informes d'auditoria	143
1.5.	Subvencions.....	143
2.	Eines per fer de l'Ajuntament un edifici amb parets de vidre	144
2.1.	Visualització de dades	144
2.2.	Cercador i bústia de suggeriments.....	145
2.3.	Guies de consulta	145
2.4.	Petició d'informació i dades utilitzables	146
2.5.	Cartes de serveis.....	146
2.6.	Avaluació permanent dels serveis	147
IV.	Conclusions	147
	Bibliografia	148

CAPÍTOL SISÈ
**LA GESTIÓ DE LA CONVIVÈNCIA A LES NOSTRES CIUTATS:
 REPTES DE FUTUR** 151

Tomás Gil Márquez. Universitat Autònoma de Barcelona

I.	Introducció	153
II.	Seguretat i convivència.....	154
1.	Transparència pública.....	155

2. La participació ciutadana	157
III. Els nous temps.....	158
IV. Els ajuntaments catalans, les policies locals i la convivència.....	162
Bibliografia	170

CAPÍTOL SETÈ

DE L'OPINIÓ A L'ACCIÓ: COM LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA TRANSFORMA LA NORMATIVA MUNICIPAL	171
---	-----

Montserrat Iglesias Lucía. Universitat Autònoma de Barcelona

I. Introducció	173
II. Promoció de la participació ciutadana en el procediment d'aprovació de reglaments arrel de la Llei 39/2015, d'1 d'oc- tubre, del procediment administratiu comú de les administra- cions públiques.....	175
1. Principis de bona regulació.....	176
2. La participació activa de la ciutadania en l'elaboració de les normes	179
3. Peculiaritats del món local.....	183
III. Els jurats ciutadans com a instrument de participació ciutadana.	185
IV. Conclusions	190
Bibliografia	191

ANNEX

PROPOSTA D'ORDENANÇA DE CIVISME I CONVIVÈNCIA DE VI- LASSAR DE MAR	193
---	-----

PRESENTACIÓ

JOAN LLUÍS PÉREZ FRANCESCH

Catedràtic de Dret Constitucional
Universitat Autònoma de Barcelona
Investigador principal del projecte

El present llibre és el producte de l'experiència participativa portada a terme a Vilassar de Mar per tal de fer una proposta d'ordenança de civisme i convivència a la localitat. De fet, s'ha produït la confluència de diferents aspectes que voldria recordar. Primer, la concessió d'una subvenció a un projecte DEMOC23, per part de la Generalitat de Catalunya; segon, la formació d'un equip que ha portat a terme la concessió de l'Observatori sobre civisme i valors del Departament de Drets Socials de la mateixa Generalitat de Catalunya durant els anys 2023 i 2024; tercer, la insistència de qui això escriu pels temes relacionats amb el civisme i la convivència, durant els darrers vint anys, participant i fins i tot dirigint diverses iniciatives sobre temes de civisme; quart, la generació d'un grup humà de col·legues que m'han acompanyat durant tot aquest temps i que gràcies a la seva amistat i competència professional hem pogut tirar endavant moltes accions; cinquè, les circumstàncies de coneixences professionals i universitàries que han permès crear un equip de treball cohesionat, ferm i amb uns objectius clars compartits per tal d'intentar millorar el país, el capital humà i social; sisè, algunes casualitats de la vida que ens han portat a Vilassar de Mar, on tenim gent amiga i propera. Si a tot això, afegim la receptivitat amb la que sempre ens ha rebut l'Ajuntament, l'important paper dels jurats ciutadans, i la sempre exquisida ajuda dels tècnics municipals, podem afirmar que tenim un resultat –l'experiència que aquí relatem– que és molt satisfactòria.

El resultat de tot plegat és una proposta d'ordenança –que podeu consultar a l'annex que hi ha al final del llibre–, elaborada amb una tècnica participativa homologada científicament, amb total transparència, i que ens acosta a l'ideal de cotes més altes de democràcia –una democràcia participativa, que supera la democràcia representativa–. Voldria donar les gràcies a l'Ajuntament perquè en tot moment ha estat amatent a les necessitats del procés participatiu, a la receptivitat fins i tot amb el canvi de l'equip de govern després de les darreres eleccions municipals, així com el sentit institucional de tots els actors de la present experiència. La qualitat humana de les persones que hi han intervingut repercutirà segur en una millora de la qualitat social, expressada aquí en la convivència democràtica, la qual necessita la ponderació entre diversos punts de vista però també l'ordenació normativa, com a marc solemne i simbòlic que consagra l'acceptació de conductes socials.

A les pàgines següents la persona que accedeixi a la lectura del llibre es trobarà amb una presentació de l'alcaldeessa Laura Martínez Portell en la que es posa en valor la importància de la participació en la gestió dels afers locals, com en el cas que aquí ens ocupa. A continuació, la tècnica de participació ciutadana Eva Batayé Dorda ens exposa la seva valoració de l'experiència que analitzem. Agraeixo molt sincerament a aquestes dues persones la seva implicació en el present projecte. I sobretot voldria tenir un reconeixement especial als membres dels jurats ciutadans, sense la participació dels quals tot el que expliquem aquí no hauria estat possible. A continuació ve la part més acadèmica, amb un primer capítol escrit per un servidor: Reflexions sobre el civisme i els valors, a propòsit del procés participatiu celebrat a Vilassar de Mar per tal de redactar una ordenança de civisme i convivència, on es combinen consideracions generals i locals en matèria de civisme. En segon lloc, trobareu el capítol del professor Manuel Sánchez de Diego, de la Universidad Complutense de Madrid, la transparència local i la solució de la tecnologia, on fa una lectura positiva de la introducció de la tecnologia i de la intel·ligència artificial al servei de la millora en l'atenció al ciutadà. Li segueix l'aportació de Josep Cañabate Pérez, Civisme i participació ciutadana mitjançant les xarxes socials a l'àmbit local, on es reflexiona sobre l'ús cívic de les xarxes socials. El quart capítol porta el títol Els jurats ciutadans com instrument per a la

redacció d'una ordenança de civisme a Vilassar de Mar, a càrrec d'Alfredo Ramírez Nárdiz, en el qual es fa un balanç de l'experiència aquí analitzada des de la perspectiva de la qualitat de la participació portada a terme. El capítol cinquè fa una aportació des de la perspectiva dels Ajuntaments de cristall. Transparència i bon govern, escrit per l'ex-alcalde de la localitat Damià del Clot i Trias. El sisè capítol té per títol La gestió de la convivència a les nostres ciutats: reptes de futur, del qual és responsable Tomás Gil Márquez i, finalment, el setè ve firmat per Montserrat Iglesias Lucía, amb el títol De l'opinió a l'acció: com la participació ciutadana transforma la normativa municipal. Es tracta, per tant, de reflexions des de diversos angles sobre una mateixa realitat com es la transparència, la participació i el civisme, paraules clau que es relliguen al voltant d'aquest llibre.

D'acord amb les tendències actuals, s'ha introduït a la proposta d'ordenança el nom de civisme i convivència. De vegades només es parla de convivència. Al meu entendre no és convenient evitar el nom de civisme. No es pot renunciar al civisme, que no té res a veure amb adoctrinar, sinó amb la bona educació. Una educació de base moral o si és el cas de respecte a unes regles o convencions. L'objectiu, això sí, és la convivència, evitant l'abús d'uns grups socials o de persones sobre altres. El civisme, per tant, és la plasmació de la democràcia en l'àmbit de les relacions humanes més quotidianes i, si cal, també en les regulacions jurídiques o actuacions públiques. En tot cas, el civisme al·ludeix a la responsabilitat de la persona com a membre de la comunitat, respecte de la que té drets i deures.

El civisme es desenvolupa a l'espai públic, essent la manera com es viu la *civitas*. Per tant, les relacions cíviques són en horitzontal, amb la resta dels conciutadans i de caràcter vertical respecte dels poders públics. Aquest llibre exposa una proposta de regulació de la convivència local amb preocupació per la transparència i per la participació. El projecte que aquí volem difondre entenem que ha aconseguit millorar la democràcia local com a democràcia participativa o governant.

PRÒLEG

ORDENANÇA DE CIVISME I CONVIVÈNCIA DE VILASSAR DE MAR

LAURA MARTÍNEZ PORTELL
Alcaldesa de Vilassar de Mar

L'ordenança de civisme és una disposició normativa amb la que compten els municipis i permet regular aspectes de convivència de gestió municipal. Els principals objectius de l'ordenança de civisme són, garantir la convivència pacífica entre veïns i veïnes i la protecció de l'espai públic. Les ordenances de civisme s'han d'adaptar a la realitat dels municipis i del moment històric que viu la societat. Són normatives que donen importància als governs locals en aspectes on les institucions de poder supramunicipals no hi poden arribar.

A Vilassar de Mar tenim una ordenança en vigor que ha quedat obsoleta, per això vam creure que era una gran oportunitat acceptar l'ofertament de la Universitat Autònoma de Barcelona de crear una proposta d'ordenança de civisme a partir d'un jurat ciutadà. Els veïns i les veïnes de Vilassar de Mar són els que viuen a diari les problemàtiques socials i de convivència, per tant quina millor manera de donar solucions i resposta a aquestes problemàtiques des d'una normativa que ha estat elaborada pels mateixos ciutadans i ciutadanes. A Vilassar de Mar, entenem la participació ciutadana com el dret de la ciutadania d'intervenir, de forma individual o col·lectiva, en la definició i l'aplicació de les polítiques públiques de l'Ajuntament a través de processos de consulta, deliberació, decisió, implementació i avaluació sobre qualsevol assumpte de la seva competència, a través dels òrgans i els mitjans de participació establerts en el reglament que s'aprovi i en les lleis.

La Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat, reconeix el dret de tothom “a la ciutat”, entesa com a espai de participació democràtica i lloc de convivència i de realització humana; i, en particular, afirma el dret a la participació política, el dret d’associació, de reunió i de manifestació, i dret a la informació, sense discriminació de cap tipus. La Carta configura igualment l’eficàcia dels serveis públics municipals i el principi de transparència com a drets ciutadans, que cal respectar i garantir.

La participació ciutadana és un dret fonamental de les persones, així reconegut als principis establerts a l’article 23 de la Constitució espanyola, “la ciutadania té dret a participar en els assumptes públics del municipi, ja sigui directament o a través dels seus representants polítics”, a l’Estatut de Catalunya en el seu article 29: “Els ciutadans de Catalunya tenen dret a participar en condicions d’igualtat en els afers públics de Catalunya, de manera directa o bé per mitjà de representants, en els supòsits i en els termes que estableixen aquest Estatut i les lleis.”. A més a més, els drets a la participació ciutadana complementàriament es recullen en la Llei 7/1985 Reguladora de les Bases de Règim Local, la Llei 2/2003, Municipal i de Règim Local de Catalunya, la Llei 4/2010 de consultes populars via referèndum i en el Reglament Orgànic Municipal de Vilassar de Mar.

La implicació de la ciutadania ha d’avançar cap a una democràcia participativa que accepti i reconegui un major protagonisme de la ciutadania en la construcció col·lectiva de la ciutat i en les decisions que l’afecten. La implicació de la ciutadania en els afers públics comporta un reforç de la cohesió social i del sentiment de pertinença de la comunitat.

Perquè la participació ciutadana construeix ciutadania i comunitat, i ens ajuda a lluitar contra l’individualisme al que ens condueix el context actual. La participació ens fa membres d’una comunitat perquè ens involucra en els assumptes públics i ens permet dialogar, generant espais de relació i reconeixent-nos els uns als altres, amb visions i interessos diversos. Comunitat no és harmonia en igualtat, sinó diversitat i conflicte constructiu. Així es poden construir societats que inclouen a tothom. La participació ens permet construir respostes col·lectives a problemes col·lectius. Fent comunitat i creant espais d’acció col·lectiva es reforcen els recursos individuals i col·lectius. En aquest sentit, un dels pilars bàsics de la parti-

cipació és la ciutadania en general, però en especial aquella ciutadania que està organitzada, les entitats que formen una comunitat importantíssima i molt dinàmica a Vilassar de Mar.

L'any 2022, l'Ajuntament va aprovar el Reglament de Participació Ciutadana, essent objectius reguladors de l'acció d'informació i participació dels ciutadans.

1. Facilitar i promoure la participació de la ciutadania, entitats i associacions en la gestió municipal, sense interferir en els òrgans legals de la Corporació.
2. Fer efectius els drets de la ciutadania recollits en la Llei Reguladora de les Bases de Règim Local i en la Llei Municipal i de Règim Local de Catalunya.
3. Fomentar i promoure l'associacionisme.
4. Millorar l'eficàcia de l'Administració municipal, i acostar-la a la ciutadania.
5. Garantir la solidaritat i l'equilibri entre els diferents barris o zones del municipi.
6. Garantir el dret de la ciutadania, entitats i associacions a la informació pública, i d'acord amb allò disposat a les Lleis i en els termes de la disponibilitat de l'Ajuntament.
7. Garantir el dret dels ciutadans, entitats i associacions a la participació de conformitat amb el futur Reglament i d'acord amb allò disposat a les Lleis i en els termes de la disponibilitat de l'Ajuntament.

El Reglament de Participació Ciutadana revela el compromís de l'Ajuntament davant els ciutadans i ciutadanes per a fomentar la participació democràtica i la transparència en els assumptes públics locals. Aquest compromís municipal, concebut de manera dinàmica, orienta la voluntat de crear i consolidar un sistema de participació adequat a la democràcia local de proximitat que reforci el dret constitucional a la participació en els assumptes públics. L'Ordenança de Civisme i Convivència de Vilassar

de Mar, és un exemple més i molt important de com volem que sigui la participació de la ciutadania al nostre municipi. Vam aprofitar l'oferiment que l'equip investigador de la Universitat Autònoma de Barcelona ens va fer per impulsar, des de la participació ciutadana, aquesta ordenança, i al qual agraïm la seva implicació i esforç, perquè un grup de ciutadans i ciutadanes reflexionés al voltant de la convivència a la nostra ciutat i tinguéssim un document base de proposta per poder treballar aquesta nova ordenança. Finalment, un agraïment molt sentit a les deu persones de Vilassar de Mar que han participat activament i desinteressada en la redacció del document.

PREÀMBUL

CREACIÓ D'UNA ORDENANÇA DE CIVISME A PARTIR D'UN JURAT CIUTADÀ

ESTEL BATAYÉ DORDA

Tècnica de Participació Ciutadana de Vilassar de Mar

La participació ciutadana és un dret fonamental de les persones, així reconegut per l'Estatut de Catalunya en el seu article 29: "Els ciutadans de Catalunya tenen dret a participar en condicions d'igualtat en els afers públics de Catalunya, de manera directa o bé per mitjà de representants, en els supòsits i en els termes que estableixen aquest Estatut i les lleis." L'Estatut estableix així mateix el compromís dels poders públics amb el foment de la participació: "Els poders públics han de promoure la participació social en l'elaboració, la prestació i l'avaluació de les polítiques públiques, i també la participació individual i associativa en els àmbits cívic, social, cultural, econòmic i polític, amb ple respecte als principis de pluralisme, lliure iniciativa i autonomia."

En aquest sentit, els ajuntaments són el millor escenari per impulsar i fer efectiva la participació ciutadana, atès que als municipis es pot establir una relació més propera entre els ciutadans i ciutadanes, així com entre aquests i els poders públics. Des del servei de participació de l'Ajuntament de Vilassar de Mar des d'un inici vàrem veure amb molts bons ulls i com una oportunitat l'oferta que ens va fer la Universitat Autònoma de Barcelona de redactar una proposta d'ordenança de civisme a partir de les idees que sorgissin de la ciutadania.

Se'ns plantejava una oportunitat doblement avantatjosa pel poble. D'una banda es dotava a la població d'una possible nova ordenança de

civisme que havia de substituir l'obsoleta ordenança dels anys noranta. I per altra banda s'engegava un procés participatiu que havia de posar a cinc vilassarencs i a cinc vilassarenques al cap davant de l'elaboració d'aquesta proposta d'ordenança que ha de regir la convivència de tots els ciutadans i ciutadanes de la vila a l'espai públic.

Un cop es van establir les bases del procés participatiu d'elaborar una proposta d'ordenança de civisme, es va començar a buscar els membres del jurat ciutadà que sens dubte havien de ser els actors clau del projecte, sense els quals la realització del mateix seria impossible. Aquest jurat havia d'estar format per cinc homes i cinc dones que havien de sortir de manera voluntària. Per fer aquesta cerca es va fer una crida a través de les xarxes socials de l'Ajuntament, així com difusió a través de la revista local VDM i a través del teixit associatiu del poble. La resposta de la ciutadania va ser molt positiva, i ràpidament vam tenir conformat el jurat ciutadà amb suplents inclosos. Dins el jurat estaven representats els diferents agents de la vida associativa, cultural, econòmica i educativa de Vilassar de Mar.

Des de la Universitat Autònoma de Barcelona ens van passar un calendari que constava de quatre trobades de treball. Una primera trobada informativa, on els acadèmics van explicar a tots els membres del jurat la dinàmica de treball i com serien les trobades. A la segona sessió es va fer petits grups de treball per tractar temes específics de l'ordenança que es van posar en comú en la tercera trobada on tothom podia aportar idees i debatre el que havien treballat els altres grups. En la darrera sessió es va acabar de treballar el document mare que els acadèmics i l'equip tècnic municipal havien de transformar en la proposta definitiva que es va entregar a l'Alcaldessa, en un acte solemne celebrat a la sala de plens de l'Ajuntament de Vilassar de Mar, al qual es va convidar tots els agents implicats en la redacció d'aquesta.

Hem de posar èmfasi en la implicació i el treball desinteressat que van aportar tots els membres del jurat ciutadà, no només en les quatre jornades de treball, sinó durant tot el procés que va durar gairebé nou mesos. Era tal la seva dedicació, que entre jornada i jornada ens feien arribar noves propostes o les seves inquietuds de com estava anant tot el procés. I és que són aquests gestos els que fan que valgui la pena apostar per la

participació ciutadana i els processos participatius, perquè si que és cert que costa engrescar a la gent perquè participi en la construcció col·lectiva de la ciutat, però quan s'aconsegueix la col·laboració de la població, els resultats majoritàriament són positius i beneficiosos pel bé comú, ja que aquesta implicació comporta un reforç de la cohesió social i del sentiment de pertinença de la comunitat.

A Vilassar de Mar s'està apostant cada cop més per una democràcia participativa que accepti i reconegui un major protagonisme de la ciutadania en la construcció col·lectiva del poble i en les decisions que l'afecten. Paral·lelament a la redacció d'aquesta proposta d'ordenança de civisme, des de participació ciutadana de Vilassar de Mar s'estan portant endavant altres projectes que impliquen la participació de la ciutadania com són els desplegament del Reglament de Participació Ciutadana, la creació del Consell de la Vila o el Punt del Voluntariat, entre d'altres.

A mode de conclusió, esmentar que aquesta proposta d'ordenança de civisme nascuda del diàleg col·lectiu serà la base de la futura i definitiva ordenança que reguli la convivència del poble. Aquest projecte ha permès elaborar un text normatiu amb molt més de suport popular que el que cabria esperar en cas de no comptar amb els ciutadans i ciutadanes, permet millorar la imatge de la política al municipi i crea un sentiment de comunitat molt més fort, el qual ajuda al contingut mateix del reglament, és a dir, al desenvolupament del civisme ciutadà.

Dit això, ara serà el torn dels equips tècnics i jurídics municipals que hauran de donar forma i caràcter legal a la proposta mare perquè aquesta pugui ser portada al Ple municipal i pugui ser aprovada. Finalment des de participació ciutadana de Vilassar de Mar volem agrair a tots els agents implicats, professors de la Universitat Autònoma de Barcelona, representants de les entitats i als ciutadans i ciutadanes que a títol personal han fet possible aquest projecte col·laboratiu.